

Bermo

Cūq; fuisset ad portā ecclie quedā sancta p/sona vidit septē demones ipm hoīem cū ca/thenis trabētes ne intraret ecclesiā. **S**i di/cat ab aliquo. qre nō retinebāt eū cū sint ita potentes. **R**ūdeo q; ppter liberū arbitriū qd nō pnt cogere zc. **J**ō aplus. **U**iu⁹ est sermo dei z efficac z penetrabilior omī gladio an/cipiti. ad **Heb.** iij. **Q**uito cū dixit angel⁹. p/cinge te. hic subtilit oñdit restitutionē. **H**am ille q; tenet bona alioz z non restituit. q; vult ire ample in pompis vanitatib; multis scuti/feris zc. **E**t qñ a p/essorib; d; eis q; restituāt z q; stringāt se. **R**ūdent. **O** oportet me minuere de statu zc. **E**cce qre dicit. p/cinge te pec/cator. nō faciēdo vanitates de bonis alter⁹. sed restituere oportet et p/cingere se zc. **I**deo xps **Lu.** xij. **S**int lumbi vestri p/incti. s. vi/uendo de bono iusto. **E**t lucerne ardētes in manib; vris. i. opa meritoria. **S**exto calcia/re. **E**cce h; remissio iniuriāz. discalcia⁹ q; o ē iniuriat⁹ z sentit. q; sunt impatiētes z vindi/catini q; sentiūt iniurias. dicēdo. nō p; corp⁹ ego me vindicabo. **C**alcia⁹ sunt patientes in dextro pede per amoz; dei. **I**n sinistro p; timorē inferni nō sentiūt iniurias p/imi qñ/tūcunq; magnas. **A**ul⁹ sic discalcia⁹ pōt intrare in paradysum. **S**tate g; calcia⁹ in ppa rationē euāgelij pacis. ad **Eph.** vj. **S**eptio circūda tibi vestimentū tuū. s. mantellū tuū. **H**oc sigt honestā p/ersationē. **M**antellus cooperit alia indumēta. ita honesta cōuersa/tio operit peccata. **I**deo cōuersamur hone/ste coram deo a parte ante p; deuorā ozonem et p; ieiunia a parte post. a dextris p; elemosy/nam. a sinistris per patientiā. **S**ic em̄ circū da⁹ vestimentū. **I**deo dic; **J**ohānes. **B**eat⁹ q; vigilat et custodit vestimēta sua. ne nudus ambulet et videant turpitudinē suā. **A**poē. xvj. **O**ctauo cum dicis. sequere me. ostendit cōmunio. quia sancta scriptura vocat sacer/dotē angelū. **Malach.** ij. **L**abia sacerdotis custodiūt scientiā z legē requirūt de ore ei⁹. quia angel⁹ dñi exercitūū est. **N**otate hic quāte sanctitatis debet esse. **E**pyloga hic di/cita. z dic. postq; habuisti cognitionē de pec/catis cōtritionē z ppositū nō redeundi zc. se/quaris angelū z cōmunica. **I**deo christ⁹ dic; **Qui** māducat meā carnem z bibit meū san/guinē habet vitam eternā zc. **J**oh. vj. **T**unc peccator potest dicere. **D**omin⁹ eripuit me de manu herodis. id est peccato.

De sancto **L**aurentio martyre,

Libetis fructū ue/strū in sanctificatiōz. **U**erbū istud habet originalit⁹ ad **Ro.** vi. z recita/tine in eplā curretis festiuitatis. **S**icut totū festum z solēnitas. hodierna est beati **L**aure/tij militis xpi. ita erit z sermo noster. maxime q; de eius vita glorioza et morte et passione dolorosa poterim⁹ recipe bonas doctrinas zc. **S**alutē p; h; go maria. **P**ro declarati/one hui⁹ sibi z introductiōe materie p/dican/de sciendū q; in sacra scriptura bona opa vir/tuosa z meritoria q; hō facit in hac vita dicū tur fruct⁹ vite hūane. **R**ō est. **H**am pncipale vltimū z finale qd homo expectat de arboze est fruct⁹. **H**am si in orto suo habz quiscq; pul/chrā arbozem nō erit cōtent⁹ de radicib; vel de ramis. florib; vel de folijs. sed de fructib;. quia est illud qd sperat. **I**dem est de domio ihu xpo q; habet ortū pulcherrimū. s. ecclesiā militantē. clausam pceptis z cōsilijs. plenam arborib; z qlibet xpianus est vna arbor. **U**n d; **Barci.** vij. **V**ideo hoies velut arbozes ambulantes. z planta⁹ in die baptisimī. et rig/gat aqua baptisimī. **D**e istis arborib; pncipa/liter vult deus fructū dulcē. **I**deo d; ecclia dñi ihu xpo. **V**eniat dilect⁹ me⁹ in ortū suū vt comedat fructus pomoz; suoz. **L**antico/rū. v. **N**on em̄ cōtentat xps q; mittam⁹ radi/ces magnas in terram. s. parētes. amicos zc. **D**e talib; em̄ d; q; habent magnā gloriā vul/gariter. ille bz magnas radices. **N**ec etiā cō/tentat xps de trūco siue de ramo forti z gros/so q; est psona iuuenis pulchra z fortis. **N**ec d; ramis. s. possessionū. vineaz. villaz. z castro/rum. **N**ec pntentat de florib;. i. de bona fama honorib;. **N**ec de folijs. s. bonis verbis. s. ra/tiocinando. aduocādo. iudicando. p/dicādo disputando. **N**ec cōtentat de ymbza p/latio/num. dignitatū. dominiū. officiorū. sub cui⁹ ymbza multi se ponūt. **S**ed vult fruct⁹ dul/ces et sapidos bonozū operū. intm̄ q; si aliq; psona haberet omnia p/dicta. s. radices zc. et nō haberet fructū bonozū operū talis esset i/ra dei. **E**cce qd d; xps. **N**is arbor que nō facit fructū bonū excidet z in ignit. **M**ath ij. et. vij. **P**atet g; rōne q; bona opa in hac vi/ta p nos facta dicunt fruct⁹. **D**e hoc auētas xpi di. **E**go elegi vos vt eatis z fructū afferat/itis. z fruct⁹ vester maneat. **J**oh. xv. **E**go ele/gi vos. **S**icut homo eligit arbozē de nemo/re et plātat in suo orto. ita de⁹ eligit xpianos

De sancto Laurentio martire

de nemore infidelium. et platur in orto ecclesie. **No.** ut catis. s. de virtute i virtute pficiendo. **Cu** ergo beat^{us} Laurentius i vita sua abundauerit i fructibus bonorum operum et pserauerit vsq; in fine possum^{us} sibi dicere thema. **Beate Laurenti** habetis fructum vrm in sanctificatione. **Pz** thema. **Non** inuenio in beato Laurentio q; hnt tres fruct^{us} sanctificationis bonorum operum.

Prim^{us} est de abstinencia psonali.

Secundus est de misericordia pimali.

Tert^{us} fruct^{us} est de patria martyriali.

Et p qlibet possum^{us} dicere thema mo ppositu. **Habetis** fructum ve. zc. **Dico** pmo q; beatus Laurentius sic arbor bona i orto sce ecclesie plantata fecit fructum de abstinencia psonali. q; sp abstinnit a vicijs et pctis a vanitatibus mundi. in tribu loc^{is}. **Primo** i civitate ostha. **Secundo** in cesaraugusta. **Tertio** i roma. **De** pmo sciendu e q; ipse fuit de ostha natus d magno genere multu dilect^{us}. et licz i domibus magnoru fuisset nutrit^{us}. tñ. b. Laurentius abstinnit a ludis puerorum q; ia incipiebat timere deu. cauebat a medacijs a iuramentis. et orabat deu q; tidie. **Dicas** h mod^{us} viuendi. **Recte** fuit completu i eo illud sbu Salomonis. **Puer** era ingeniosus. et sortit^{us} su aiaz bona. **Sap.** viij.

Si em videbat aliquem scutiferu viciosu in domo patris sui vitabat illu. q; magnu piculu est pueris si in puericia dat se alicui pcto. q; qñ sunt magni vit pnt se ab illo cauere. **Jo** legit de alexandro magno. q; du esset puer pferit comisit ipm vni mgro q; ondit sibi aliqua magna vicia. **Et** qñ fuit magn^{us} volebat abstinere et no poterat. **Et** displicebat sibi. ppter qd occidit mgm suu vocatu Leonide. et iurta nome suu dedit ipm leoni viu. **Jo** mltu debet cauere a societate malaz psoaz. **Ita** fecit beat^{us} Laurentius. et videt in eo fuisse plectu verbu sacre scripture. **Bonu** est viro cu porta nerit iugū dñi ab adolescencia sua. **Treno.** iij. **Nota** iugū. s. bone instructionis. **Secundo** abstinnit in cesaraugusta. q; qñ habuit discretio nem. dimissa domo patris iuit ad cesaraugusta ad studendu. **Non** iam scitis studentes quatas stulticias faciunt et dissolutioes. sed beat^{us} Laurentius abstinnit ab oib^{us}. psitebat sepe et coicabat. et studebat pl^{ur} i die q; alij i vna hebdomada. domabat carne sua. et sic seruabat se i pginitate. intm q; odor bone fame sue redolebat etia vsq; roma. et fuit in eo verificatu sbu sacre scripture dicentis. **Demeto** creatoris tui in diebus iuuetutis tue anq; veniat te-

pus afflictiois tue. i. senectutis. **Eccs.** xij. **Tertio** iuit roma. **Et** ecce sanct^{us} Sixtus pap^{us} vades ad celebradu psiliu toletanu fecit trasi tu p cesaraugusta. et audita fama. b. Laurentius vocauit eu. et scita sua sanctitate duxit euz secū. **Quē** habuit ita carū et dilectū q; papa nolebat missa celebrare sine eo. **Itē** qñ pap^{us} coicabat plm. **Dicas** quō pserabat multas hostias zc. **Tūc** adhuc dabat etia de sague xpi coicantibus. et comisit. b. Laurentio dñici sanguinis dispelatōz. s; postmodū fuit statutu q; no daret sanguis ppo comuni ppter picula q; pnt sequi et scādala. q; etia ia in hostia pserata e sanguis xpi ex naturalis comitancia zc. **Deinde** pap^{us} fecit eu diaconu cardinalē. s; diceret. s; ppter obediencia acceptauit. **Beate** Stephan^{us} et laurentius fuerut diaconi cardinales. **Et** officiu istud nōdū noia bat isto noie cardinales. s; no credat^{us} q; et h ipse mutauerit statū vel suū modū viuendi. s; vixit sic pus i cibo potu et vestitu et abstinētijs. **Ecce** quō beat^{us} Laurentius fecit fruct^{us} de abstinencia psonali. et possum^{us} sibi dicere thema. **Habetis** fructum ve. zc. **Et** pcor dat auctas Pauli di. **Dec** est voluntas dei sanctificatio vza vt abstineatis vos a fornicatioe. vt sciat vnusq; vas suū possidere i sanctificatione et i honore. no in passione desiderij. sicut et gentes q; ignorat deu. **Ad** Theb. iij. **Secundo** beat^{us} Laurentius fecit fructum de misericordia pimali. q; ita erat misericors q; nihil sibi retinebat s; totū dabat pauperibus xpi. **Ham** tūc tps erat in roma imperator quidā xpian^{us} noie Philipp^{us}. q; d; fuisse puer sus a bto Laurentio. **S; post** fuit imperator quidā tyran^{us} noie Dec^{us}. marim^{us} psecutor xpianoz. q; sciens q; su^{us} pdecessor dederat ecclesie totū suū thesaurū voluit repetere violenter dictū thesaurū. **Hoc** sciēs. b. Laurentius distribuit totū thesauruz et pquirebat romā q; tūc erat maria. et vbi iueniebat xpianos absconditos metu impatoris dabat eis elemosynā. **Primo** in aia eos pfortado in sude. **secundo** corpa eoz reficiendo de illo thesauro. **Nota** ex legenda sua quō curauit illā viduā q; habebat in domo sua mltos xpianos absconditos. et dedit eis largas elemosynas. et pfortauit eos. et dixit. q; miles no pot mel^{ius} mori q; in iusto bello. et illuminauit cecos. et sic distribuit totū thesaurū i pñs causis. **Jo** cantat ecclesia. **Laurentius** bonū op^{us} opar^{us} e. q; p signū cruc^{is} cecos illuminauit et thesauros ecclesie dedit paupibus. **Ecce** fruct^{us} b. Laurentij

Sermo

de misericordia p[ri]mali. **Moralit[er]. b. laur[entii]** de-
dit in h[is] ex[em]plu[m] diuiti[um] et pot[er]itib[us] q[ui] se de-
bet h[ab]ere i[n] pecunijs. **N[on] cogitauit. b. Laur[entii]**
q[uo]d n[on] posset illu[m] thesau[rum] retinere i[n] pecunijs s[ed]
impator[em]. **I[ste] p[ro] man[us] paupe[rum] misit in celu[m]**
p[ro]pter h[oc] dicit impator[em] thesau[rum] q[ui]r[er]e. **Facul-**
tates eccl[esi]e q[ui]s req[ui]ris. man[us] paupe[rum] in celu[m]
deportaueru[n]t. **Uide[re] q[uo]d man[us] paupe[rum] sint**
m[en]se capso[rum]. **Et dico q[uo]d sic. z p[ro] x[ristu]m s[un]t asse-**
curate. ecce i[n]str[um]ta securitat[is] ex scriptura. **Da**
paup[er]ib[us] z h[er]edis thesau[rum] in celo. **Bath. xix.**
Nihil p[ro]t[er] p[er]di. N[on] audite. o[ra]tes scim[us] q[uo]d non
possumus diu retinere nec possidere diuiti[um]
as h[ab]e[re] m[en]di. q[uo]d hodie v[el] cras o[ra] eas dimittere
S[ed] si vult[is] ne p[er]dant. det[is] in man[us] paupe[rum].
N[on] q[uo]d e[st] mag[is] stulticia diuiti[um] piculosu[m] pas-
su[m] tra[n]sire. in q[ui] o[ra]s dep[er]dant. si sec[un]d[u]m vellet por-
tare pecunias. n[on] q[uo]d esset meli[us] dare in m[en]sa
capso[rum] zc. **Vult[is] s[un]t i[n] hac stulticia. O[ra]s**
h[ab]e[re] m[en]tra[n]sire passu[m] mort[is] piculosu[m] vbi o[ra]s de-
p[er]dant. **Fures s[un]t vxor z filij z scutiferi. Naz**
q[ui] medic[us] dicit. factu[m] e[st] dicit vxor. **Per virginem**
maria[m] cista cu[m] pecunia erit mea. **Scutiferi**
z pentes rapiu[n]t. z aia nuda vadit ad iudiciu[m]
Ad qua[m] d[icit] x[ristus]. **Et quod venis ita. Et si r[ati]o**
d[omi]ne fui dep[er]data. **Tu[m] x[ristus] dicit. Quare n[on]**
dedisti pecunia[m] mea[m] ad mensa[m]. z ego venies
cu[m] vsuris. i. crescentijs vtiq[ue] exegisses illa. **Lu.**
xix. Qu[od] ille se poterit excusare. n[on] o[mn]i m[od]o. nisi
dicat. d[omi]ne fui stult[us]. **Et x[ristus] dicit. I[ste] vadas**
ad hospitale stulto[rum]. z remittit eu[m] ad infernu[m].
I[ste] recipiatis ex[em]plu[m] a. b. Lau. z habebit[is]
thesauru[m] in celo. **Ille diligit pecunias q[ui] eas**
custodit eternalit[er]. z n[on] ille q[ui] dep[er]dat. **B[ea]ti-**
ca[us] e[st] q[ui] n[on] dimittit filio o[mn]i restituti[on]is. **I[ste]**
Ja[co]b. iij. Que de sursum e[st] sapia. e[st] bonis p[ro]fen-
t[er]es. plena m[er]ita z fructib[us] bonis. **Tertio se**
cit fructu[m] de pacia martyriali. **Inuenio q[ui] su-**
stinuit decem torm[en]ta. et in o[mn]ib[us] h[ab]uit paci[em].
Primu[m]. N[on] videt[is] impator q[uo]d n[on] poterat ha-
bere thesauros. opposuit sibi titulu[m] xpianita-
tis. p[ro]pter q[uo]d fuit capt[us] z in tenebroso z fetido
carcere corp[us] detinebat. s[ed] aia p[ro]teplabat tra[n]-
siens p[er] choros angeloz. z sic solabat ibi. et
p[ro]t[er] dicit de eo. **Q[ui]m in hac pegrinat[ion]e solo**
corp[or]e constitut[us] cogitatio[n]e z auiditate in illa
etna patria p[ro]uerfat[us] e[st]. **Sec[un]d[u]m torm[en]tu[m] fuit.**
N[on] postq[ui] mult[is] dieb[us] fuit i[n] carcere sine cibo
z potu. cogitauit **Deci[us]** q[uo]d e[st] debilitat[us]. z fe-
cit ip[s]u[m] venire cora[m] se di. **Vel habes d[omi]ne sa-**
crificare vel mori. **Et ait Laur[entii]. O stulte**
z quod dicit q[uo]d dimittat[is] deu[m] z adore[re] idola. **In-**

dignat[us] **Deci[us]** fecit eu[m] p[er]cutere fortit[er] cu[m] bacu-
lis. z in q[ui]bet ictu dicebat ihs. et sic patienter
sustinuit. **Tertiu[m] torm[en]tu[m] fuit. q[uo]d posit[us] i[n] eccl[esi]**
leo z scorpi[on]ib[us] cesus di. **Abnega x[ristu]m. r[ati]o dicit**
Infelix. has epulas ego s[ed] optaui. Quartu[m]
torm[en]tu[m] fuit de laminis ferreis ignis ei[us] la-
terib[us] appositis. q[ui] cu[m] sentiret maximu[m] dolor[em]
dicit. **igne me examiaasti. z n[on] est inueta i[n] me**
iniquitas. **Quintu[m] torm[en]tu[m] fuit. q[uo]d Deci[us]** iussit
eu[m] pl[ur]ib[us] durissime cedi. et miraculu[m] e[st] q[uo]d
tantu[m] vivebat. **Istud torm[en]tu[m] fuit aspez. in-**
r[ati]o q[uo]d clamauit. **b. Lau. di. D[omi]ne ihu accipe**
sp[iritu]m meu[m]. **In instati vox venit ip[s]o Decio au-**
diere di. **Adhuc m[ul]ta certam[en]ta tibi debent.**
Sextu[m] fuit cu[m] pectinib[us] ferreis zc. Tu[m] as-
fuit angel[us] dei cu[m] lintheo terg[is] ei[us] vulnera.
Et tu[m] miles q[ui]da[m] roman[us] nomie credidit in
x[ristu]m. **Et clamauit ad beatu[m] Lau. di. Uideo**
a[n] te iuuen[em] pulcherrimu[m] stante[m] z litheo ter-
gent[em] vulnera tua. z baptisat[us] fuit a. b. Lau.
Septimu[m] torm[en]tu[m]. q[uo]d ne sic moreret[ur] fuit po-
sit[us] i[n] alio carcere sine cibo z potu z solati-
one aliq[ui]q[ue]. s[ed] poterat ip[s]e dicere cum ap[osto]lo. **Ar[ra]**
p[ro]uerfatio i[n] celis e[st]. ad **Phil. iij. Octauu[m] tor-**
mentu[m] fuit de craticula. q[uo]d **Deci[us]** fecit eu[m] ve-
nire coram se. z ait. sacrificia d[omi]ni. sin aut[em]. no[n]
ista i[n] tuis exp[er]det[ur] supplicijs. **Tu[m]q[ue] sacrificia-**
re nollet. mistri exutu[m] sup[er] crata[m] ferrea[m] posue-
ru[n]t z ext[er]deru[n]t p[ro]unis supposit[is]. cogitate tor-
mentu[m]. **Nonu[m] fuit de fure[rum] ferreis q[ui]b[us] eu[m] co-**
p[er]feru[n]t vt diutius assaret. **Ips[e] aut[em] letissimo**
vultu respexit ad impator[em] di. **Ecce miser**
assasti vna[m] p[re]t[er]e. gira alia[m] z m[an]duca. q[uo]d iam v[el]
deo q[uo]d diu desiderauit. **Decimu[m] fuit de sale i[n]**
igne posito. **Et tunc orauit. b. Lau. di. S[ed] as**
ago tibi d[omi]ne q[uo]d cu[m] patia dedisti mibi victoria[m]
z tradidit sp[iritu]m. **Et ecce quod facit e[st] m[od]o gl[ori]o-**
sus. z fecit fructu[m] de patia martyriali. **Et p[ro]t[er]**
de eo p[ro]ficari p[ro]ph[et]ia in ps. cxxxj. **Inimicos ei[us]**
scz **Deciu[m] z mistros eius induat p[ro]fusio[n]e. sup**
ip[s]u[m] aut[em] efflorescit sanctificatio mea p[ro]pter fru-
ctu[m] martyrialis paci[em]. **g. beate Laur[entii] ha-**
betis fructu[m] v[est]r[u]m i[n] sanctificatione.

De beato Dominico.

Us estis sal terre
Bath. v. originaliter z in euange-
lio hodierno recitatio[n]e scribit[ur] ver-
bu[m] istud. **Sicut totu[m] officiu[m] z solenitas p[ro]p[ri]a**
diei e[st] gl[ori]osissimi p[re]s[entis] z d[omi]ni n[ost]ri p[ro]fessor[is] beati
D[omi]nici. ita et fimo n[ost]r[u]m. **Si placet deo h[ab]ebim[us]**
m[ul]tas bonas doctrias zc. **S[ed] p[ro] salure[m] ego**